VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Lausunto

20.10.2026

VN/2233/2026
VN/2233/2026-VM-161

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan
hallinto- ja turvallisuusjaosto

Asiantuntijalausunto hallinto- ja turvallisuusjaostolle

Asia

Asiantuntijakuuleminen keskiviikkona 21.10.2026 klo 12:45 asiasta HE 248/2026 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi).

Muutettavaksi ehdotettavat lait valtion talousarviolain lisäksi olisivat Valtiokonttorista annettu laki, Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annettu laki, valtion liikelaitoksista annettu laki ja Metsähallituksesta annettu laki.

Nykytila

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan valtion taloushallintotehtävistä Valtiokonttori hoitaa valtion keskuskirjanpidon ja valmistelee valtion tilinpäätöksen sekä näihin liittyen hoitaa valtion kuukausiraportoinnin, keskitetyn valtuusseurannan ja tilijaottelun. Lisäksi Valtiokonttorille on säädetty rajattu määräyksenantovaltuus tehtävien edellyttämän tietojensaannin varmistamiseksi.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (palvelukeskus) tuottaa Valtiokonttorin talousarviolain perustella sille määräämät tai palvelusopimuksilla sovitut virastojen ja laitosten maksuliikettä, kirjanpitoa ja sen yhteydessä järjestettävää muuta seurantaa ja tilinpäätöksen laatimista koskevat tehtävät.

Muutosehdotukset

Esitys koskee Valtiokonttorin vastuulla olevien valtion keskuskirjanpidon hoitamisen ja valtion tilinpäätöksen valmistelun sekä näihin tehtäviin liittyen valtion kuukausiraportoinnin, keskitetyn valtuusseurannan ja tilijaottelun siirtämistä Valtiokonttorilta palvelukeskuksen vastuulle. Samalla siirrettäisiin palvelukeskukselle tehtävien hoitamiseksi tarvittavat Valtiokonttorin hallussa olevat tietojärjestelmät. Lisäksi palvelukeskukselle ehdotetaan säädettäväksi rajattu määräyksenantovaltuus siirrettävien tehtävien edellyttämien tietojen saannin varmistamiseksi. Esityksellä ei muutettaisi valtion tilinpäätöksen eikä hallituksen vuosikertomukseen sisällytettävien valtiontaloutta koskevien tietojen sisältöä, kattavuutta tai tarkastettavuutta.

Valtion talousarviosta annettua lakia ehdotetaan muutettavasti siten, että palvelukeskus vastaisi jatkossa valtion keskuskirjanpidon hoidosta ja laatisi valtiontalouden yhdistellyt laskelmat. Lisäksi palvelukeskukselle säädettäisiin rajattu määräyksenantovaltuus, jonka perusteella palvelukeskus voi antaa tarvittavat määräykset virastoille, laitoksille ja talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille kirjanpito-, tilinpäätös- ja muiden tietojen toimittamisesta keskuskirjanpitoa ja valtion

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Valtiovarainministeriö PL 28 00023 Valtioneuvosto		0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.vm@gov.fi

tilinpäätöksen ja sen yhteydessä esitettävien valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien laatimista varten. Vastaava määräyksenantovaltuus on tällä hetkellä Valtiokonttorilla.

Valtiokonttorista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Valtiokonttorin tehtävistä poistettaisiin valtion keskuskirjanpidon hoitaminen ja valtion tilinpäätöksen valmistelu.

Valtion talous ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että palvelukeskuksen tehtäviksi säädettäisiin keskuskirjanpidon hoitaminen ja valtion tilinpäätöksen valmistelu.

Valtion liikelaitoksista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että palvelukeskus voi antaa määräyksiä tietojen toimittamisesta valtion keskuskirjanpidon hoitamista ja valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitettävien valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien laatimista varten. Vastaava määräyksenantovaltuus on tällä hetkellä Valtiokonttorilla.

Metsähallituksesta annettua lakia muutettaisiin niin, että palvelukeskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä ja ohjeita tietojen antamisesta hallituksen vuosikertomuksen kokoamista varten sekä antaa määräyksiä tietojen toimittamisesta valtion keskuskirjanpidon hoitamista ja valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien laatimista varten. Vastaava määräyksenantovaltuus on tällä hetkellä Valtiokonttorilla.

Vaikutukset

Siirron kohteena olevat tehtävät ovat osa valtion taloushallinnon kokonaisprosessia. Valtiokonttorissa kyseisiä tehtäviä hoitaa neljä vakituista henkilöä ja tilinpäätösaikana osatyöpanoksena muutama muu asiantuntija. Palvelukeskuksessa eräitä keskuskirjanpidon tehtäviä hoidetaan noin yhden henkilötyövuoden verran. Tähän työhän osallistuu palvelukeskuksessa muutama asiantuntija. Ehdotetun tehtävien siirron myötä myös niitä hoitavat henkilöt siirtyisivät Valtiokonttorista palvelukeskukseen.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukseen on siirretty vaiheittain valtion taloushallintotehtäviä ja niitä tukevia tietojärjestelmiä. Ehdotus vahvistaisi palvelukeskuksen roolia valtion taloushallintoprosessissa sekä mahdollistaisi tuottavuuden ja osaamisen kehittämisen edelleen. Tehtävien ja järjestelmien keskittämisen jälkeen palvelukeskuksella olisi paremmat edellytykset organisoida ja resursoida tehtäviä sekä järjestelmien kehittämistä kokonaisvaltaisemmin ja nykyistä tuottavammin. Siirtymävaiheen jälkeen siirrettävien tehtävien osalta toimintaa saataisiin tehostettua noin 25 %:lla, eli noin 130 000 eurolla vuodessa.

Tehtävien keskittäminen yhteen paikkaan mahdollistaisi samalla osaamisen kriittisen massan kehittämisen nykyistä toimintamallia paremmin ja samalla parantaisi osaltaan jatkuvuuden hallintaa valtion taloushallinnossa.

Budjettineuvos

Juha Halonen
Valtiovarainministeriö
Budjettiosasto